153 Спортно училище „Неофит Рилски" гр. София
жк „Свобода" ул. „Народни будители" № 2,
тел. 9383143, 8372190, факс. 8372190
www.nrilski153.org e-mail: info@nrilski153.org; nrilski153@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ!
ДИРЕКТОР:
Мариана Цветкова

Заповед № 202/01.09. 20.26. г.

ПРОГРАМА ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ НА 153 СУ „НЕОФИТ РИЛСКИ" – СОФИЯ

ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Приета на Педагогически съвет с протокол № 11/ 31.08.2026 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. СЪЩНОСТ

- Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
- Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

2. НАСОКИ

2.1 ИЗГРАЖДАНЕ НА АВТОНОМНА И АКТИВНА ЛИЧНОСТ

- Да познава институциите и ценностите на демокрацията;
- Да се формира личности с позиция и способност да защитават своите права чрез различни дейности;
- Да изразява гражданската си позиция;
- Да взема решения за своето развитие;
- Да носи отговорност за решенията си.

2.2. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО КАТО АВТОНОМНА, АКТИВНА И САМОРАЗВИВАЩА СЕ ОБЩНОСТ

- Да възпитава в демократичните ценности;
- Да насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
- Да утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
- Да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, между културната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение.

3. РЕАЛИЗИРАНЕ

- ✔ Чрез учебното съдържание по общообразователните учебни предмети;
- ✔ В часа на класа;
- ✔ Чрез дейността на педагогическия съветник;
- ✔ В извънкласни и извънучилищни форми на работа;
- ✔ Чрез проекти и мултимедийни презентации, разработени от учители и ученици.

4. АКЦЕНТИ

- ✔ Гражданско образование
- ✔ Здравно образование;
- ✔ Превенция на зависимостите/наркомания, алкохол, тютюнопушене/;

- ✔ сексуално образование и превенция на СПИН;
- ✔ екологично образование и възпитание;
- ✔ патриотично възпитание;
- ✔ военно обучение;
- ✔ превенция на насилието;
- ✔ справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- ✔ защита при бедствия и аварии;
- ✔ превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- ✔ безопасност на движението по пътищата;
- ✔ значимост на човешката личност и нейната равнопоставеност в социалното пространство.

II. ЦЕЛ

Усвояване на социални знания и умения за отстояване на правата, изпълняване на задълженията и поемане на отговорности като членове на обществото.

III. ЗАДАЧИ

1. Изграждане на култура на поведение в ученическата общност и готовност за участие в общоучилищния живот.
2. Изграждане на здравна и екологична култура.
3. Свободен и самостоятелен избор на професионален път на развитие и реализация.
4. Изграждане на национално самочувствие и отговорност у учениците, възпитание на инициативност и подготовка за пълноценен живот.
5. Противодействие на агресивността, насилието и настъплението на секти.

IV. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО , ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ РИТУАЛИ

- откриване и закриване на учебната година;
- официално раздаване на свидетелства за основно образование и дипломи за средно образование;
- награждаване на отличили се ученици, учители, учители по СП и възпитатели;
- поддържане на „Музея на спорта“ и съхраняване на училищното знаме;
- честване на национални празници, на официалните празници, отбелязване дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището – Неофит Рилски;

- Честване на Деня на съединението – 6-ти септември;
- Честване на Деня на независимостта на България – 22-ри септември;
- Честване Деня на народните будители – 1-ви ноември;
- Патронен празник на училището – 1ви ноември;
- Честване Освобождението на България – 3-ти март;
- Тържествено честване на Деня на славянската писменост и култура – 24-ти май;
- Отворени врати - 12-ти юни.

2. ИЗБОР НА УЧИЛИЩНИ ЗНАЦИ И СИМВОЛИ, УЧИЛИЩЕН ХИМН.

2.1. Символи

. Знаме на училището.

. Химн на училището.

. Лого на училището.

. Мото на училището - „Искаме, можем, успяваме“.

2.2. Почетни знаци

 Плакет „Неофит Рилски“ – за отличен успех и за високи спортни постижения

 Летописна книга

3. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

 изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;

 поставяне на националния флаг на фасадата на училището;

 издигане на националния флаг на училищни тържества

- на 1-ви септември – откриване на учебната година – от ученик, постигнал забележителни резултати в образователния процес и високи спортни постижения.
- на 1-ви ноември – Патронен празник на училището.
- предаване на училищното знаме от завършващите випуска знаменосци на ученици в XI -ти клас.

4. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

 Участие в Ученически съвет като форма на ученическо самоуправление;

 Организиране на доброволчески дейности във и извън училище;

1. Провеждане на благотворителни акции за събиране на дрехи и парични средства за деца в неравностойно социално

положение.

2. Организиране и участие в Благотворителни мероприятия.
3. Съдействие и подпомагане на благородни инициативи – акция за събиране на пластмасови капачки за кампанията „Капачки за бъдеще“.

- Интернет страница на училището - информация за участие на учениците в различни изяви - конкурси, състезания, олимпиади, изложби и др.

- Организиране на училищни празници, кампании и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;

❖Подкрепящи здравето:

✔01.12. – Световен ден за борба срещу СПИН - ежегодни мероприятия – всички класни ръководители;

✔27. 05. - Национален ден на спорта – да се отбележи в часовете по специализирана подготовка по преценка на учителите по СП.

✔31. 05. - Световен ден без тютюнопушене – всички класни ръководители.

✔лекции презентации и анкети на тема „Допинг и допингконтрол“.

❖Подкрепящи толерантността:

✔16.11. – Международен ден на толерантността – беседа в ЧК, изработване на табла в часовете по изобразително изкуство

✔месец февруари – Световен ден за борба с тормоза в училище – мероприятия свързани с деня на розовата фланелка – всички класни ръководители.

❖Подкрепящи социалната чувствителност:

✔18.11. - Световен ден в памет на жертвите на катастрофи – презентации и филми в часовете по БДП.

❖Подкрепящи правата на човека:

✔24. 10. - Международен ден на ООН - презентация;

✔01. 06. - Международен ден на детето – инициативи.

❖Подкрепящи опазването на околната среда:

✔22. 03. - Световен ден на Земята (водата) – презентации, участие в конкурси. Разделно сметосъбиране.

 Организиране на беседи с медицинско лице на тема: Защита на населението от бедствия и аварии, оказване на първа, долекарска помощ на пострадал. Превенция на СПИН.

 Превенция на зависимости – разговор и презентация – с /ПИЦ/ - р-н Надежда.

5. ПОДКРЕПА ЗА МУЛТИКУЛТУРНАТА СРЕДА В УЧИЛИЩЕТО.

Общи положения - в 153 СУ „Неофит Рилски“ се обучават ученици от различни етноси.
На ниво училище и клас се организират дейности, свързани с успешното приобщаване на различните групи ученици.

V. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

 Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение чрез:

1. Учебната, тренировъчна, извънкласната и извънучилищната дейност.

Срок: през учебната година
Отг.: класни ръководители,
учители СП и възпитатели

2. Провеждане на часа на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа с участие и на учениците.

Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие

Толерантност и интеркултурен диалог
Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“
Военно обучение и защита на родината
Безопасност и движение по пътищата
Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ

Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита
Кариерно ориентиране
Превенция и противодействие на корупцията

Срок: през учебната година
Отг.: класни ръководители

3. Провеждане на спортни мероприятия и турнири.

Срок: през учебната година
Отг.: учители по СП

4. Участие в програми и доброволчески инициативи

Срок: през учебната година
Отг.: педагогически

специалисти

Възпитаване на национално самочувствие и продължаване на националните традиции.

1. Честване на всички национални и училищни празници.

Срок: през учебната година
Отг.: класни ръководители,
ученически съвет

2. Запознаване и спазване на задължителните символи на Р. България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)

Срок: през учебната година
Отг.: класни ръководители

3. Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието на младите хора.

Срок: през учебната година
Отг.: класни ръководители

4. Участие в проекта „Народните будители и аз“

Срок: по сроковете на проекта
Отг.: Милена Миланова,
Ирина Николова, Елена Тодорова

Здравно образование и екологично възпитание на учениците

1. Провеждане на здравни беседи на учениците

Срок: през учебната година
Отг.:класни ръководители,
медицинско лице

2. Антидопинг – „Допинг и допинг контрол“

Срок: през учебната година
за всички класове по график:
3 часа – първи срок;

2 часа – втори срок
Отг.: ЗДСД,

3. Разглеждане на здравни теми в часа на класа - сексуална култура, наркомания, алкохолизъм, здравословен начин на живот и др.

Срок: през учебната година
Отг.: класни ръководители

4. Мероприятия за озеленяване интериора на училището и училищните дворни площи.

Срок: месец април 2027 г.
Отг.: класни ръководители

4. Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището.

Срок: 22-26 април 2027 г.
Отг.: класни ръководители

5. Отбелязване на Деня на Земята.

Срок: 19.04.2027 г.
Отг.: класни ръководители

6. Отбелязване на международния ден за опазване на околната среда.

Срок: 06.06.2027 г.
Отг.: класни ръководители

Възпитаване в интеркултурна среда.

1. Провеждане на беседи, свързани със създаване на микроклимат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа в часа на класа.

Срок: през учебната година
Отг.: класни ръководители

2. Организиране на изложби, посветени на обичаите и традициите на различните етноси. Участие в проект „Народните будители и аз“

Срок: през учебната година
Отг.: Милена Миланова, Ирина Николова,
Елена Тодорова, Ася Димитрова, Юлиан Тодоров

VI. КОНТРОЛ

1. Контролът по провеждането на възпитателната работа се осъществява от директора на училището и заместник директорите по учебната дейност и заместник-директора по спортна дейност.
2. На контрол подлежи цялостната възпитателна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора и заместник-директорите.
3. Резултатите от изпълнението на програмата се отчитат на заседание на педагогическия съвет.

153 Спортно училище „Неофит Рилски" гр. София
жк „Свобода" ул. „Народни будители" № 2,тел. 9383143, 8372190
www.nrilski153.org e-mail: info@nrilski153.org

Заповед № 21/ 01.09.2026г.

УТВЪРЖДАВАМ:
МАРИАНА ЦВЕТКОВА
Директор на 153. СУ „Неофит Рилски"

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

ЗА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ, КОИТО НЕ СЕ ВОДЯТ ОТ УЧИТЕЛИ – СПЕЦИАЛИСТИ ПО ВРЕМЕ НА ЗАМЕСТВАНЕ НА ОТСЪСТВАЩ УЧИТЕЛ ПО НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА „БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС", МОДУЛ „БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС В УЧИЛИЩЕ"

Училищната програма за часовете, които не се водят от учители – специалисти, по време на заместване на отсъстващ учител и е разработена на основание ***т. 6.1. от Описание на дейността на Национална програма „Без свободен час", модул „Без свободен час в училище"*** и включва теми по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно, свързани с психофизическото и когнитивното развитие на учениците.

За провеждане на часовете, които не се водят от учители – специалисти, се подготвят материали, осигуряващи качеството на обучението.

ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБАЗОВАНИЕ ЗА ЧАСОВЕТЕ, КОИТО НЕ СЕ ВОДЯТ ОТ УЧИТЕЛИ СПЕЦИАЛИСТИ, ПО ВРЕМЕ НА ЗАМЕСТВАНЕ НА ОТСЪСТВАЩ УЧИТЕЛ ЗА УЧЕНИЦИТЕ ОТ ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ		
ТЕМА	**КЛАС**	**УЧИТЕЛ**
Медиите и глобалната мрежа в обществения живот.		
Отношенията в обществото (на улицата, в магазина, в болницата, в автобуса).		
Аз и моите родители – мога ли да споделям проблемите си с тях?.		
Заедно срещу домашното насилие.		
Конфликтите – как да ги разрешаваме.		
Трафикът на хора или съвременното робство.		
Правилата в обществото – гаранция за сигурен живот.		
Новият наркотик Интернет – как да се спасим.		
Моите права и задължения в Интернет.		

Пристрастяване към хазартни игри.		
Не на агресията и насилието.		

Права и отговорности – какво зная и не зная за тях.		
Методи на сектите и травми нанесени от тях.		
Празници и ритуали – зимни и есенни.		
Празници и ритуали – пролетни и летни.		
Етническа толерантност.		
Моите отговорности пред обществото.		
Работа по зададени условни бедствени ситуации.		
Присъединяване на България в Европейския съюз.		
Как да си направим „Родословно дърво“.		
Права и задължения на детето.		
Моят клас е моето семейство.		
Институциите в Република България.		
Символи и ритуали в Република България (химн, герб, знаме на РБ).		
Гражданските права.		

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

ТЕМА	КЛАС	УЧИТЕЛ
Личната хигиена, чистота и здраве – правила, които са задължителни.		
Как да се храним и живеем здравословно.		
Вредата от алкохола, цигарите и наркотиците.		
Здравословно хранене и вредата от диетите – анорексия, булимия.		
Пубертетът и хигиена на човешкото тяло.		
Интимност и интимни отношения.		
Методи на контрацепция.		
Младите хора и зависимостите.		
Пубертет – как да подготвим децата?		
Хигиена на половата система. Психично здраве.		
Психичното ни здраве по време на COVID-19 (коронавирус).		
Лична хигиена, облекло, външен вид.		
Епидемии и предпазни мерки.		
Физическо развитие и дееспособност.		

ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ		
ТЕМА	**КЛАС**	**УЧИТЕЛ**
Човешкото всекидневие – източници на замърсяване.		
Видове отпадъци – битови, производствени, строителни и др.		
Видове замърсявания на околната среда – последици.		
Водата – природен ресурс и основен фактор на живот.		
Категории защитени територии.		
Екологични проблеми – природни бедствия.		
Разделно събиране на отпадъци . Рециклиране.		
Човешкото всекидневие – източници на замърсяване.		
Давайте личен пример!		
Видове замърсявания на околната среда – последици.		
Човешкото влияние върху природата на земята.		
Опазване и възстановяване на околната среда.		
Нашето населено място преди и сега.		
Да бъде чисто нашето училище.		

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ		
ТЕМА	**КЛАС**	**УЧИТЕЛ**
Лесно ли е да бъдеш толерантен?		
Конфликти в мултикултурна среда.		
Да приемем различния до нас, защото и ние сме различни от него.		
Толерантност, търпимост, уважение към другите и към себе.		
Приятели и врагове – междуполово разбирателство.		
Общуване с връстниците.		
Моята личност и моят свят.		
Музиката, която харесвам.		
„Войната и мирът"		
Музиката в нашия живот - „за" или „против" чалгата?		
Зодиакалните знаци – имат ли отражение върху човешкия характер?		
Музеи и галерии.		
Какви качества трябва да притежава достойният човек?		
Ценностите, които осмислят човешкия живот.		
Агресията в училище и извън него.		

Умения за работа в екип.		

ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБАЗОВАНИЕ ЗА ЧАСОВЕТЕ, КОИТО НЕ СЕ ВОДЯТ ОТ УЧИТЕЛИ СПЕЦИАЛИСТИ, ПО ВРЕМЕ НА ЗАМЕСТВАНЕ НА ОТСЪСТВАЩ УЧИТЕЛ ЗА УЧЕНИЦИТЕ ОТ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ		
ТЕМА	**КЛАС**	**УЧИТЕЛ**
Медиите и глобалната мрежа в обществения живот.		
Отношенията в обществото (на улицата, в магазина, в болницата, в автобуса).		
Общуване между родители и деца. Можем ли да бъдем приятели?		
Заедно срещу домашното насилие.		
Конфликтите – как да ги разрешаваме.		
Трафикът на хора или съвременното робство.		
Правилата в обществото – гаранция за сигурен живот.		
Новият наркотик Интернет – как да се спасим.		
Моите права и задължения в Интернет.		
Пристрастяване към хазартни игри.		
Не на агресията и насилието.		

Права и отговорности – какво зная и не зная за тях.		
Методи на сектите и травми нанесени от тях.		
Що е гражданско общество? Какво е да си гражданин? Отговорности и задължения.		

Националният празник 3 март и неговото значение за съвременния българин.		
Международни организации.		
История на изкуството		
Щастието и нещастието в живота зад граница.		
Емоционална интелигентност.		
Структура и дейност на ЕС.		
Рекламите и влиянието им .		
Гражданска отговорност.		
Равенство, равнопоставеност, равноправие и свобода.		
Аз и другите: толерантност, добронамереност, егоизъм и суета		
Стресът и стратегии за преодоляването му.		
Психично здраве и качество на живот в пандемична ситуация.		

Поведение на обществени места.		
Информираност и невежество или какво значи да бъдем добре информирани граждани.		

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ		
ТЕМА	**КЛАС**	**УЧИТЕЛ**
Личната хигиена, чистота и здраве – правила, които са задължителни.		
Как да се храним и живеем здравословно.		
Измамните блаженства – алкохол, цигари, наркотици.		
Здравословно хранене и вредата от диетите – анорексия, булимия.		
Пубертетът и хигиена на човешкото тяло.		
Интимност и интимни отношения.		
Болести, предавани по полов път.		
ХИВ и СПИН, какво да правя?		
Хигиена на половата система.		
Методи на контрацепция.		
Младите хора и зависимостите .		
Наркотични и психоактивни вещества и		

проблемите, произтичащи от тяхната употреба.		
Първа помощ – загуба на съзнание, помощ при водни инцидентни, контузии.		
История на Олимпийските игри и българските олимпийски шампиони.		
Физическа активност и спорт.		

ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ		
ТЕМА	**КЛАС**	**УЧИТЕЛ**
Човешкото всекидневие – източници на замърсяване.		
Видове отпадъци – битови, производствени, строителни и др.		
Видове замърсявания на околната среда – последици.		
Водата – природен ресурс и основен фактор на живот.		
Категории защитени територии.		
Екологични проблеми – природни бедствия.		
Разделно събиране на отпадъци . Рециклиране.		
Човешкото влияние върху природата на Земята.		
Опазване и възстановяване на околната среда.		
Седемте чудеса на света.		

Водата – ценен природен ресурс.		
Съхранена природа и човешки прогрес: неразрешима дилема или възможно бъдеще?		
Нови енергийни източници и енергоспестяващи технологии.		
Създаване на екологично чиста училищна среда.		

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

ТЕМА	КЛАС	УЧИТЕЛ
Лесно ли е да бъдеш толерантен?		
Конфликти в мултикултурна среда.		
Да приемем различния до нас, защото и ние сме различни от него.		
Толерантност, търпимост, уважение към другите и към себе .		
Приятели и врагове – междуполово разбирателство.		
Общуване с връстниците.		
Моята личност и моят свят.		
Музиката, която харесвам.		

Глобалният свят.		
Музиката в нашия живот - „за“ или „против“ чалгата?		
Музеи и галерии.		
Отношенията между хората.		

Училищната програма е приета на Педагогически съвет № 11/31.08.2026 г., утвърдена от директора на училището и е неразривно свързана към Програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование на 153. СУ „Неофит Рилски“ – за учебната 2026/2027 година.